

הביטחון עולה לנו כיום פי חמישה מכפי שעלה כשישבנו בגבולות ה-4 ביוני 1967!

כמה מיליארדים היינו חוסכים אילו קיבלנו את תוכנית רוג'רס לפני שנה — כאשר דרשנו זאת?

למעשה גורמים כאן לכל התוצאות השליליות של פיהות, וכבר נאמר שזהו "פיהות מעוקם".

הסענה כי אין כאן סתירה לעסקת החבילה המפורסמת, פשוט אינה נכונה. עסקת החבילה קבעה בסעיף 8 כי לא יועלו מיסים, מכל סיבה שהיא, בשנת 1970, וכי מסיבות מיוחדות — קרי: בטחון — מותר להעלות מיסים ב-1971. ואילו האפשרות של ביטול סובסידיות לא הוזכרה בעסקת החבילה כלל. נכון, כבוד השר? (שאלה זו באה בעיקבות העחיית פנים של שר-האוצר).

שר-האוצר פינחס ספיר: עכשיו זה "סוב" יודעה, ואיני מדבר על כך (צחק באולם).
אורי אבנרי: אולי, עד שזה יגיע לבית-המשפט, תחשוב על תשובה. אבל בינתיים אין לך תשובה, אני חושב.

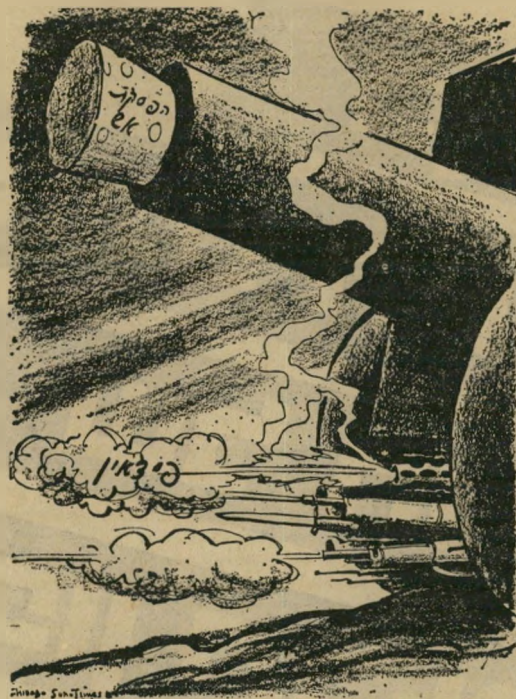
איך יכול שר-האוצר, המפר את עסקת החבילה, לבוא ולדרוש מכל האחרים לקיימה?

מצד שני: מיסים ישרים, מעל לנקודה מסוימת, הם סמך מחת למשק. פועלים מקצועיים, מנהלי-עבודה, סכנאים בכירים, מהנדסים — כל הצבא העצום המפעיל את המשק — פשוט יפסיק לעבוד ולהתאמץ, אם מאמצי-הם אינו מוכנים לו הכנסה של ממש.

אם כן, אם המיסים העקיפים והישרים כאחד אינה רצויהם או מעשייהם — מה נותר?

אבירי ארץ-ישראל המשתלמת

הצדק הסוציאלי וההגיון הכלכלי כאחד מתיישבים רק עם סוג אחד של מיסים: מס-רכוש ניכר, ומס-ההכנסה מי-בעלי הכנסות מופרזות. שיעורי מס-הרכוש צריכים להיות

(קאריקטורה של ביל מולדן)

להלן נאמרו של ח"כ אורי אבנרי על שבע העיות-החוק בעניין הגדלת התקציב והטלת המיסים החדשים.

אורי אבנרי: ספק אם דיון זה של הכנסת תואם את כלל מדינת-החוק.

בעיקבות עתירה לצור-על-תנאי נגד שר-האוצר בעניין המיסים החדשים, התלוי ועומד בבית-המשפט הגבוה לצדק, פנה עורך-הדין אמנון זכרונ, בשם העותר, ליושב-ראש ה' כנסת וחבע דחית דיון זה, עד למתן החלטת בית-המשפט. יושב-ראש הכנסת ביקש חת-ידעת מפורטת מידי היועץ המשפטי של הממשלה — המייצג את הממשלה, שנגדה כונה העתירה. היועץ, שאינו מכהן בתוקף תפקידו כיועץ הרשות המחוקקת, אלא רק של הרשות המבצעת, קבע כי אפשר לקיים את הדיון.

כל זה הוא נוהל תמוה, הסותר מושגייסוד של דמוקרטיה פרלמנטרית.

לא פחות תמוהה החלטת ועדת-הכנסת לאחד את הדיון על כל שבע הצעות-החוקים, הנוגעות לכסום של מיליארד ו-200 מיליון לירות בקירוב — כך שלטיעה כמו שלי יש קצת יותר מדקה אחת לדיבור על כל הצעת-חוק. אצטרך, על כן, להסתפק בהערות כלליות.

אפריד בין שני הנושאים המרכזיים: הביטחוני מחו, וה' חברת-כלכלי מאיך.

צה"ל הוא ערובה לשלום

אנו מכירים בצורך לקיים צבא חזק ויעיל. אחרי המלחמה הוזמן קצין ערבי בכיר, חושב ירושלים המזרחית, מי שהיה אלוף בצבא הסורי, לפגישה עם חברי קיבוץ מלכיה, אותו כבש קצין זה במלחמת-העצמאות. האיש נאם בפני חברי-הקיבוץ על הצורך בשלום-אמת בין ישראל והעולם הערבי. לאחר מכן ענה על שאלות חברי-

פשיטת יד ופשיטת רגל

פוגרסיביים, גדולים יותר על בעלי רכוש גדול מאשר על בעלי רכוש קטן, כמו דירות-מגורים.

מעניין שאיש מאנשי הימין לא העלה דרישה זו. ולא בכדי — מר עובד בן-עמי, המולטי-מיליונר שהתעשר על חשבון המדינה, הוא אותו עובד בן-עמי הקורא לשוללי-הנסיגה ל' מלא את בתי-הפועה ולמרוד בממשלה.

אבירי ארץ-ישראל המשתלמת — המשתלמת במזומנים אינם מוכנים ואינם מזומנים לממן את המלחמה למען מ' רותיהם. את העול הזה הם רוצים להטיל על השכבות הבינוניות והעממיות.

כאן יש מה לקחת — וצריכים לקחת. הרבה! ברור שזה אינו מספיק, וכך אנו באים אל העיקר. במצב כזה אין להסתפק בממצים קטנים ואפילו לא-קטנים של הממשלה לחסוך בהוצאותיה.

זוהי השעה וזהו המצב המתאימים לברקי בית כללי, לחיסול האחוזות הפיאודליות ה' מפלגתיות במנגנון הממשלה, לביטול משרדים מיותרים כמו משרדי הפיתוח והדתות, לחי' סול פונקציות בלתי-חיוניות, להעברה המונית ומסודרת של עובדים לתפקידים יצרניים.

הפיתרון היחידי: שלום

מוכן שגם זה אינו מספיק. בהחלט לא. מעבר לכה, אם רוצים למנוע הידרדרות של המדינה — הרי הדרך האחת היא הדרך אל השלום, ואנו קוראים לממשלה לא רק ללכת בה, אלא להחיש את צעדיה, למהר אל השלום, לשום קץ להתחכמויות ולנסיגות-החבלה מצד גופים ואנשים בתוך הממשלה ומחוצה לה, המשתדלים לפברק היסטוריה ולשים לא את תשוקת השלום של הציבור.

הצורך בצבא לא יתבטל, ולא יקטן במהרה. אבל במצב של שלום אפשר להקפיא, ואף להקטין בהדרגה, את תקציב-הביטחון האוכל את הכל.

לאור כל זה, נימנע מהצבעה על הצעת תקציב הביטחון, ונצביע נגד כל חוקי-המיסים החדשים.

מסקנות הנובעות מכך. אני מערער על קביעת שר-האוצר, בנאומו בטלוויזיה, שאי-אפשר היה לחזות מראש את המעורבות הסובייטית, כאשר עשו את עסקת-החבילה.

הממשלה החליטה להיענות, סוף-סוף, ליוזמת-רוג'רס, המכוספת על החלטת מועצת ה' ביטחון. על כך בירכנו אותה, ואם תלך בדרך זו, נתמוך בה.

אולם מותר לשאול: מה נשתנה? מדוע מותר להיענות ליוזמה זו כיום, ולא לפני שנה, כאשר דרשנו זאת — בטרם באה המעורבות הסובייטית? מדוע מותר לקבל את החלטת מועצת הביטחון כיום ולא לפני 33 חודשים, כאשר דרשנו זאת?

כמה מיליארדים היינו חוסכים אילו נתקב' לה דרישתנו אז? (ועכשיו אינו מדברים רק על דמים, ולא על רם ממש).

ממשלת הליכוד הלאומי לא הלכה בדרך זו, מפני ש' דבקה במה שנקרא "גבולות הביטחון האדיאליים". אוי ל-אידיאל ביטחוני זה, המחייב אותנו להוציא כיום על תקציב הביטחון פי חמישה יותר מכפי שהוצאנו על תקציב הביטחון בשנת 1964, כאשר ישבנו בגבולות המושמצים והמושפלים של ה-4 ביוני, והקמנו בהם את הצבא המפואר והיעיל שעמד לנו במלחמת ששת-הימים!

תותחים במקום חמאה

כיום, בעיקבות מישגי העבר, הגענו למצב בו שוב אי-אפשר לקנות גם תותחים וגם חמ' אה. צריכים לבחור.

הימין בוויכוח זה דרש לקחת את החמאה מהמונים. הוא דרש הורדת השכר הריאלי והורדת רמת-המחיה, בעו' שעמד על כך שאין להעלות את המיסים הישירים, החלים על האמידים. השמאל המסורתי גרס שיש להעלות את המיסים הש' רים, גם לגבי בעלי ההכנסות הבינוניות, המשלמים כבר עתה מס כבד ביותר.

האמת הפשוטה היא שזה פסול, וזה בלתי מעשי. מצד אחד: מיטי עקיפין, החלים באיתה מידה על כוס' החלב של ילד עני ושל בן לאב עשיר, הם סטירת-לחי ל' מישטר של צדק סוציאלי. המענקים העלובים, המשתלמים למשפחות מעוטות-יכולת, הם אליבי ותירוץ, אך לא פתרון.

המשק. אחד מהם ביקש לדעת אינו ערובה היה ישראל שהערכים אמנם יקיימו את תנאי השלום שיוסכם עלינו. על כך השיב הקצין הערבי, בפשטות: "יש לכם רק ערובה אחת, והיא מספקה בהחלט. זוהי עוצמתו של צה"ל."

והי חוכמת-חיים יסודית, המעוגנת בלקח ההיסטוריה. לכן ברור לתנועת-שלום כמו שלי, החותרת בכל נימי נפשה ל' הסדר, כי קיום צבא יעיל דרוש, ויהיה דרוש במשך זמן רב מאוד, גם אחרי שיושג ההסדר המקוה בעיקבות שלי-חזת יארינג.

המישגה שעלה מיליארדים

משום כך, אין לנו ריב עם הממשלה על עצם הצורך בהוצאות-ביטחון.

אולם אנו שואלים: מה גרם לצורך בתקציב' ביטחון כה עצום?

בנאומו בטלוויזיה אמר שר-האוצר שאי-אפשר היה לחזות מראש, לפני שמונה חודשים, כי תהיה מעורבות צבאית סובייטית, והיום דיבר על ההסלמה באמצעי-הלחימה. האם אפשר לעבור בשתיקה על קביעה כזו?

האם לא ברור כי המעורבות באה במידה רבה בעיקבות החלטת ממשלת-ישראל להפי' ציף את מצריים בעומק? האם לא זאת היתה ההחלטה העיקרית שגרמה להסלמה?

הזהרנו בפני החלטה זו, ובפני סכנת המעורבות הסור' ביטית, זמן רב לפני שהממשלה בחרה בדרך הרתי-אסון זו. לכן יש לנו כל הזכות המוסרית להטיל את האשמה לכן על ממשלת הליכוד הלאומי, על כל חלקיה.

שר-האוצר פינחס ספיר: מותר לשאול אותך שאלה? גם לאחר שאתה מאשים את הממשלה — האם הגברת המעורבות הסובייטית היא עובד? **אורי אבנרי:** בוודאי. אני לא מכחיש את ה' עובדה, ולא את הצורך להוציא כסף. אני מערער על מה שגרם לכך.

יוחנן באדר: אם תוותר על המיסים האלה — המצרים יעשו אתך שלום-אמת? **אורי אבנרי:** לא אמרתי שום דבר דומה לזה. אני אומר שהחלטות הממשלה, שאתם היתם חב' רים בה, ואשר על פי-רובה שמתה לברך — ממש' לה זו גרמה למעורבות הסובייטית, והיום מעורבות זו קיימת, ויש לקחתה בחשבון. אני לא מתכחש ל'